

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Summerschool Basisvaardigheden 2026

Digitaal Nalatenschap

*Wat laat jij online
achter? En hoe kun je
anderen helpen bewust
te worden?*

Programma

- **Hoe staat het ervoor** met jouw digitale nalatenschap?
- **Wat** is digitaal nalatenschap en **waarom** is het belangrijk?
- **Waarom** in de bieb?
- **Informatie** over de training
- **Hoe** zet je de training in?
- **Vragen, uitwisseling, gesprek ...**

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Hoe staat het ervoor
met jouw digitale
nalatenschap?

Wie erft jouw wachtwoorden en crypto? Kamerlid pleit voor meer bewustzijn

Wat gebeurt er met je Facebook-account als je dood bent? Met foto's die online staan of je bitcoin? Hoe wil je digitaal voortleven of worden herdacht? Het overgrote deel van de Nederlanders heeft hier nog nooit over nagedacht en daar wil Kamerlid Barbara Kathmann (Pro) wat aan doen.

Ze komt met twee voorstellen om mensen bewust te maken van hun digitale nalatenschap. Ten eerste roept ze het kabinet op om een grootscheepse campagne te starten en daarnaast wil ze dat alle cursussen op het gebied van digitale vaardigheden, bijvoorbeeld voor ouderen, ook het onderdeel 'digitale nalatenschap' behandelen.

Wat is Digitaal Nalatenschap?

Iedereen heeft tegenwoordig een **digitaal leven**.
Van foto's en sociale media profielen tot e-mailaccounts en online abonnementen.

Maar **wat gebeurt er** met al die gegevens als iemand overlijdt?

En met welke **uitdagingen** blijven de nabestaanden achter?

Welke data laat je achter na de dood?

Ik ga dood en ik laat na: eeuwig dwalende data

Digitale nalatenschap Zodra je je laatste adem uitblaast, geldt de privacywet niet meer. Na je dood blijven je foto's en app-berichten rondwaren en bezorgen ze nabestaanden kopzorgen. Tijd om de boel te regelen. Of wil je je first love alsnog verrassen met je second love?

Marc Hijink

29 november 2024 • Leestijd 4 minuten

nrc

“Ook Videoland stuurt een mailtje: *‘Jammer dat je bij ons weggaat. Ben je nieuwsgierig naar onze series? Dan zien we je graag terug!’*”

“Ik ontvang zelfs van de zorgverzekeraar een vragenlijst over waarom mijn dierbare haar verzekering heeft opgezegd. Hoe ingewikkeld is het om haar meteen uit te schrijven?”

“Heel blij dat Vodafone zei dat ik het nummer moest aanhouden. Daardoor kon ik later, toen Sander in de laptop was gekomen, met de verificatie in combinatie met de mail alles regelen.”

“Omdat deze nalatenschap extra complex was, moest ik veel bellen. Dat kost ontzettend veel tijd. Sta je 20 minuten in de wacht, vraag je iets en word je weer in de wacht gezet omdat ze het antwoord niet weten.”

“Financieel dienstverlener Revolut vroeg om een geboorte-akte om het account te sluiten, maar die heb ik niet, dus hoe doe ik dat?”

Waarom Digitaal Nalatenschap? (1)

- **Iedereen laat iets digitaals na ...**
- **Steeds meer van ons leven is digitaal** – foto's, social media, e-mails, accounts, documenten, streamingsdiensten.

Waarom Digitaal Nalatenschap? (2)

- **Zonder** duidelijke afspraken kunnen nabestaanden na overlijden voor problemen komen te staan, zoals:
  - *Geen toegang tot belangrijke documenten of foto's*
  - *Doorlopende abonnementen of **kosten***
  - *Juridische onduidelijkheid*

Waarom Digitaal Nalatenschap? (3)

- Door hiermee **wel** aan de slag te gaan:
  - *Houd je zelf de **regie** over wat er met je digitale gegevens gebeurt na je overlijden.*
  - *Voorkom je dat ongebruikte accounts blijven **rondzwerven** op internet.*
  - ***Voorkom** je moeilijke keuzes voor je nabestaanden door nu al duidelijkheid te geven.*
  - ***Bescherm** je de privacy en die van anderen, ook na je dood.*
  - *Laat je bewust iets na wat past bij hoe je **herinnerd** wilt worden.*

Wat zegt de Wet?

- Die geeft (nog) **geen uitsluitel**:
  - *Volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) hebben overledenen bijvoorbeeld geen recht op privacy.*
  - *Nabestaanden mogen je accounts ongegeneerd doorspitten.*

Waarom de Bieb?

Steeds vaker zoeken mensen **informatie en ondersteuning** bij digitale nalatenschap. Als bibliotheek kun je daarbij een **ondersteunende rol** aannemen.

Als **laagdrempelige** en **vertrouwde** plek kun je er als bibliotheek voor kiezen aan de slag te gaan met dit onderwerp en zo mensen te ondersteunen in hun vaardigheden.

Waarom Digitaal Nalatenschap en Basisvaardigheden?

Beperkte regie bij lage vaardigheden

Wie moeite heeft met digitale vaardigheden:

- *Weet vaak niet dat je digitale zaken kunt “regelen voor later”*
- *Vindt het lastig om wachtwoorden of accounts te beheren*
- *Ervaart sneller stress bij digitale of administratieve handelingen*

Vergroot eigen regie & voorkom problemen

Door het bespreekbaar te maken:

- *Vergroot je bewustwording*
- *Krijgen mensen meer regie over hun keuzes*
- *Help je nabestaanden in de toekomst*

De Training

- Vormgegeven samen met Bibliotheek De Groene Venen
  - *2 dagdelen:*
    - *Eerste deel informatief*
    - *Tweede deel aan de slag*
  - *Betaald door bezoekers*
  - *Minimaal 2 begeleiders*
  - *Neem de tijd*
  - ...

Wat komt er aan bod in de training?

- Hoe leg je je wensen vast?
- Wat kan je nu al regelen – praktisch?
  - *Wachtwoorden algemeen*
  - *Praktisch aan de slag met accounts – sociale media, Google, Microsoft en Apple*
  - *Overige tips Wachtwoorden*
- Plan van aanpak

Uiteindelijk ...

- Bepaal **WAT** met je gegevens moet gebeuren
- Bepaal **WIE** dat gaat doen? Jij of de nabestaanden
- Bepaal **HOE** diegene dat mag doen

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Jouw Digitale Testament

3 online accounts die belangrijk zijn om te beheren na je overlijden

1.

2.

3.

1 persoon die je toegang zou willen geven

Een **korte boodschap** voor de mensen die je nalatenschap beheren

Het inzetten en uitrollen van de training

Hoe rol je de training uit?

- **Doelen en doelgroepen** bepalen
  - Bewustwording, praktisch aan de slag, etc.
- Zoek eventueel een **samenwerking** met (lokale) experts waarnaar je kan doorverwijzen
- **Loop** zelf alle stappen een keer **door**
- Bepaal hoe je de '**promotie**' van de training wilt doen
- Wees voorbereid op verschillende en **emotionele reacties/motivaties** – **let op wie je inzet!**

Het inzetten en uitrollen van de training

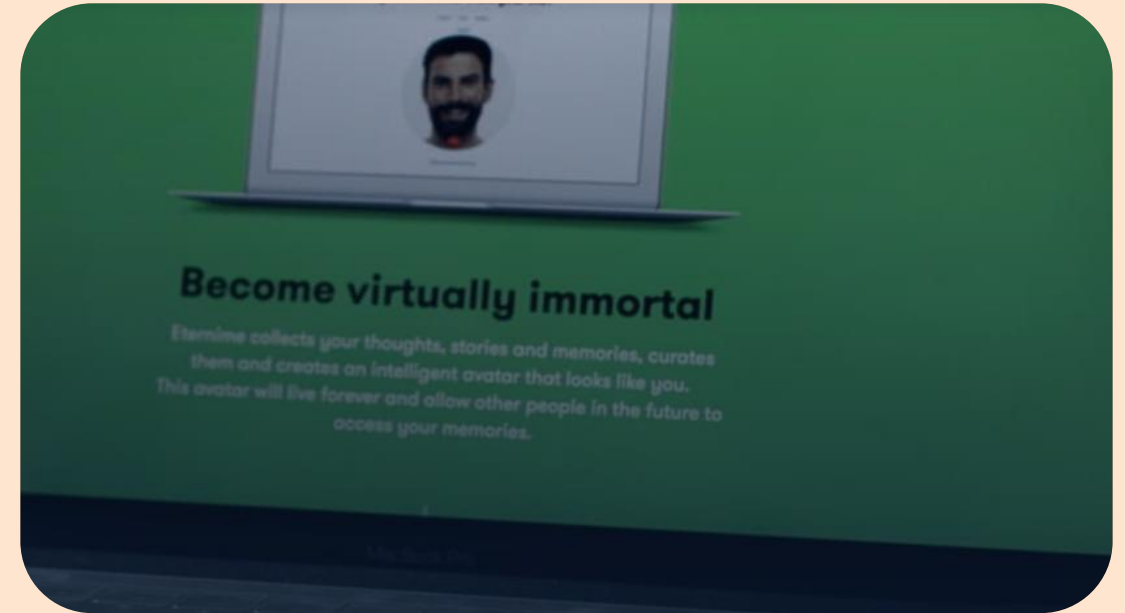
Hoe creëer je draagvlak?

- Verhoog de **bewustwording**
  - Informeer medewerkers
  - Storytelling
  - Zorg voor interne steun
- Betrek de **community**
  - Lokale organisaties
  - Feedback van het publiek
- Maak het **praktisch** en speel in op de **actualiteit**

Meer informatie?

- **Om in te zetten: Data na de dood**
  - Campagne
  - <https://www.datanadedood.nu/>
- **Om te lezen: Hoeveel pixels is een knuffel**
  - Dialogen over de toekomst van digitalisering en sociale relaties
  - <https://www.rathenau.nl/nl/digitalisering/naar-een-menswaardige-digitale-technologie/hoeveel-pixels-is-een-knuffel>
- **Om te kijken: Eternal You**
  - Als je de kans had om met een overleden dierbare te praten, zou je die dan grijpen?
  - <https://npo.nl/start/video/2doc-eternal-you/meer-informatie>

Zijn er nog vragen?

Neem gerust contact op via avson@probiblio.nl

Oproep: aan het denken gezet?

Heb jij een inspirerende werkvorm, training of praktijkvoorbeeld? Voor het project *Digitaal Burgerschap en Basisvaardigheden* verzamelen we ideeën om te delen met andere bibliotheken.

Wil je bijdragen of een format uitproberen? Laat het ons weten! Stuur je idee, werkvorm of training naar **Sanne** (SvtSlot@probiblio.nl) of **Joyce** (JdBoer@probiblio.nl).